

(Força de protecció de les Nacions Unides)⁴. Però entre els obstacles d'uns i dels altres, el comboi va sortir amb sis mesos de retard.

Van trigar tres dies i tres nit per no fer més de 300 km fins els port de Split, a la costa croata. Després van arribar a Eslovènia on van haver d'amagar-se de la policia mentre buscaven en va un país que els hi expedís el visat. Després de dos mesos, i gràcies a una connexió periodística i sense papers, van arribar a Catalunya. Es mereixen ser mencionats: el corresposal de Ràdio Sarajevo a Ljubljana (Liubliana), Sasho Vugdalic; el corresposal de Catalunya Ràdio als Balcans, Joan Solés, i el president de Fotògrafs per la Pau, Miquel Ruíz. Amb el seu ajut, la família va venir, primer, a Girona i després d'uns altres dos mesos a l'Escala, on foren acollits per l'associació Gent per la Gent l'abril de 1994. Goran tenia 5 anys i Botxi un any i mig.

PER QUÈ DECIDEIXES QUEDAR-TE? PODIES HAVER MARXAT?

En primer lloc, no vaig voler fugir com molts dels meus col·legues, hauria decebut a molta gent. I la segona, era gairebé impossible aconseguir permisos. Vaig tenir l'obligació laboral i sense l'ajut de les tropes internacionals o sense pagar a oficials corruptes, era impensable sortir de Sarajevo.

Després del bombardeig de Markale del 5 de febrer de 1994⁵, sembla ser que vaig tenir més possibilitats per obtenir el permís.

EXPLICA'NS LES TEVES DUES SORTIDES DE SARAJEVO?

Tant la meua primera com la segona sortida de Sarajevo van ser a través del famós túnel que anava per sota de les pistes d'enlairament i aterratge de l'aeroport de Sarajevo.

La primera va ser l'agost de 1994, vuit mesos després del comiat a la meua família. Aquell dia el túnel era tancat pels civils, esperaven o bé alguna delegació o alguna unitat militar. En un moment decidiren deixar-nos passar a un polític bosnià i a mi. El túnel era sec i buit, no vaig tenir aquella sensació d'angoixa ni claustrofòbia que normalment acompanyaven els que el travessaven per primera vegada.

A la sortida, ja en territori lliure, vam haver de córrer per un descampat perquè en algunes parts del camp, els franctiradors serbo-bosnians tenien visibilitat i disparaven als "corredors". En el primer poble vam parar un camió, el conductor- quina sort vam tenir- anava a Croàcia i passava pel port des d'on sortia el ferri que anava a Itàlia. Vam passar per diferents controls i un d'aquests mai

Els fills d'en Boban i la Dina, Goran i Botxi, al seu pis de Sarajevo tot just abans de marxar cap a l'Escala. Col·lecció família Minic.

Recorregut del túnel de 800 metres de llargada que es va construir sota l'aeroport de Sarajevo per sortir de la ciutat. Arxiu Rafel Bruguera.

Edifici on acabava el túnel per sortir de Sarajevo i on actualment hi ha un museu-memorial. Foto: Rafel Bruguera.

l'oblidaré. Ens va parar un policia croat en un control desèrtic i només pel meu nom i estatus (fill d'un matrimoni mixt) va voler matar-me. El motiu no era altre que nosaltres trencàvem els ideals que no es podia viure junts i els testimonis de que aquesta convivència era factible. Fèiem nosa.

Em va salvar un bon suborn que el conductor del camió va posar a la ma del policia mentre aquest ja desenfundava la seva pistola.

El segon cop, al mes de desembre, el túnel era ple de fang i aigua, i en aquella ocasió acompanyat per un centenar de persones corrents darrera